

O šanci, jak pochopit svůj život

J 8,31-36: Ježíš řekl Židům, kteří mu uvěřili: „Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.“ Odpověděli mu: „Jsme potomci Abrahamovi a nikdy jsme nikomu neotročili. Jak můžeš říkat: stanete se svobodnými?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu. Otrok nezůstává v domě navždy; navždy zůstává syn. Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodni.“

I. Poznáte pravdu

J sou lidé, kteří věří, že je nad námi Bůh, a jsou jiní, kteří tomu nevěří. Mezi těmi prvními byla skupina lidí, které Ježíš zaujal, a tak se o něj zajímali víc. A těm nabídl, aby byli jeho žáky, a řekl taky, jak se to dělá: tak, že zůstanou v jeho slovu. „Zůstat v jeho slovu“ znamená víc než jen vyslechnout, co říká. To, čemu v církevní hantýrce říkáváme Boží slovo, si máme pustit úplně do všech oblastí života. Pro jistotu upřesněme, že Boží slovo není žádný rozkaz. Spíš je to šance, jak uchopit a pochopit svůj život a jak s ním do budoucna zacházet.

To nějak děláme všichni, věřící i nevěřící: že se nám zatím nějak odvíjel životní příběh, líp nebo hůř, a tak koukáme, co bylo, a staráme se, co bude dál. Boží slovo říkáme té šanci, jak se toho chopit, a Ježíš jim pro začátek nabídl, aby tu šanci nezahazovali. Není to tak dlouho, co jednomu člověku vysvobozenému z nemohoucnosti řekl: „Jdi a už nehřeš, aby tě nepotkalo něco horšího,“ a jednu dámu, které za to, jak žila, hrozil trest a pohrdání, nechal jít rovněž se slovy: „Jdi a už nehřeš.“ U obou mluvil o dnech, které jsou před nimi. O tom, jak si zkusí uspořádat život. Hned po rozhovoru s tou paní, kterou jiní soudili, zaznělo ujištění, že kdo následuje Ježíše, ten nebude tápat ve tmě, ale dostane se mu světla pro život. Tady v tom rozhovoru se to říká

taky, ač jinými slovy: Poznáte pravdu. A to stojí za to, protože pravda vás vysvobodí.

Pravdou se nemíní žádné tajné učení jen pro někoho ani šikovné vědomosti, které by šlo nějak využít nebo zpeněžit. Pravda v Bibli úzce souvisí s věrností a spolehlivostí. Přeložme si to pro tuto chvíli tak, že pravda znamená jistotu, že na Boha je a bude spolehnutí. To vůbec není marné, když vás pozve někdo, na koho je spolehnutí. A v Kristově případě to znamená, že budeme svobodní a nikomu a ničemu nebudeme muset otročit. Ani sobě, což znamená: ani představám a předsudkům, které o sobě mám já nebo které o mně mají ti druzí.

Ježíšovi posluchači na to nezareagovali nijak zvlášť nadšeně: věříme Bohu a navazujeme na dobrou minulost, tak co to o nás povídáš? Ale měli slyšet, že víra nikdy není hotová a vypořádaná. Vždycky se budeme potýkat s vlastní nejistotou a pochybnostmi a chybami, ale také s Boží věrností. Neboť to, čemu se v kostelech říká hřích, je v tomhle našem světě doma a my tu žijeme s ním. A s vinou a s úzkostí, které k tomu patří. Ale co je podstatné: že i do těch vin a úzkostí přišel Boží vyslanec, Boží syn a ujal se jich, aby nás samou tíhou neumačkaly. Náš svět je pořád stejně zranitelný a zraněný, ale taky je v něm příslib Boží budoucnosti a ta je otevřena i pro nás.

II. A bude hůř

Když se řekne, že nás někdo osvobodí, mělo by se doříct od čeho. Evangelista Jan už to naznačoval: od otročení. Od tápání v temnotách. Od života ve stylu „já, já, já, jenom já“ nebo naopak od toho, kdy se sám k sobě radši ani nehlásím. Od života, kterému chybí naděje.

V Bibli se vypráví, jak jednou učedníci seděli a hleděli na Boží chrám. Ve světě, kde není na nic spolehnutí, se jim zdál pevný aspoň ten kostel, kde se vzdává čest Bohu. Leč ani na ten ať nespolehají, protože ani z něj nezůstane kámen na kameni, řekl jim Ježíš. „No tak to je konec,“ opáčili, „to nám tedy řekni, co nás

ještě čeká a co bude potom.“ Vyjádřili tím pocit, který lidstvo od té doby provází.

Asi byli vystrašení a moc jim nepomohlo, když jim Ježíš řekl, že bude hůř. Že ve zprávách budou slýchat o hladomorech, o živelních pohromách, o epidemiích, o válkách, o rozbitých vztazích i mezi nejbližšími. A taky že ano. Pánové nahoře si porcují zeměkouli, nedbajíce, že není jejich, a bombardují civilisty (zblízka to vidíme na Ukrajině a je to na mnoha místech po světě). Fanoušci těch nahoře vám vysvětlí, že si za to ti lidi můžou sami (ti bombardovaní, ti hladoví, nemocní, rozhádání, závislí, vlastně kdokoli).

Vždycky se najde někdo, kdo poznamená, že na tom něco je. Možná. Ale pro mě je důležité, že Ježíš k takovým závěrům nevybízel a sám nepátral, jestli si za to ti ochrnutí nebo ti bombardovaní nemůžou sami. Nebo ti závislí. Nebo rozhádání. Nebo nešťastní. Protože i kdyby – záleží přece na tom, jak to bude dál.

III. Pravda vás vysvobodí

Poznáte pravdu a pravda vás vysvobodí. Ta věta znamená, že poznám, jak na tom jsme. Co mých osobních kvalit se týče, valné to není (a když si člověk o sobě hodně myslí, což leckdo dělá, nic tím nevylepší). Stalo se zvykem ve veřejném prostoru šplhat nahoru tak, že pozurám a pošlapu ty ostatní. Naše politická scéna je jen viditelným obrázkem toho, co je v celé společnosti (řeči typu „jsem skvělý a všichni o mně lžou“). To se tak dělá už hodně dlouho, jen to dnešní sociální síť přitvrdily a přiostrily.

Co se mých a vašich kvalit týče, pardon, ale sláva to není. To ale není celá pravda (a půlka pravdy může také lhát): patří k tomu ještě taky ta Boží spolehlivost a věrnost. Světlo, které svítí do tmy. Život, kterému nechybí naděje.

Jenže tu překází ještě ten hřích. Není to žádný konkrétní čin

ani jejich součet, hřích je bariéra, která vás nepustí dál. Najdete-li pro život naději, hřích vám do toho bude házet vidle a pod nohy klacky. A kdo tomu fandí, je tomu hříchu otrokem.

Pravda je nejen to, jací jsme, ale také zjištění, že spolehnutí holt není na nás, ale na Krista. Že vysvobození, o kterém se tu mluví, není můj velkolepý čin ani medaile za předvedený výkon, ale že je to dar, který si můžu zadarmo vzít. To je prosím křesťanská víra.

Určitě v té víře cestou potkáme davы lhostejných, které to fakt nezajímá. Asi i hodně těch, kdo sedí někde u patníku a mají dojem, že jsou v cíli. To tedy ještě nejsme, kus cesty máme ještě před sebou, ale je tu ta Boží spolehlivost, která nám rozvazuje ruce i nohy.

Požehnání:

Kristus řekl: Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.

Chcete-li dělat to, co žádá lhář a otec lži, ďábel, škoda. Zůstanete-li však v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. To pak poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.

**Ať Bůh, pro něhož i noc je světlá stejně jako den,
vás provází po cestě, po které jdete.**

Ať je Bůh s vámi, když vám dojdou síly nebo když se zastavíte k odpočinku, a kéž vás podpírá.

Ať je Bůh s vámi, když nevíte kudy kam nebo když v životě zbloudíte, ať vás zavolá zpátky a přijme do své náruče.

Ať je Bůh s vámi v každé chvíli a kéž se vám jeho slovo stává skvělou zprávou, kterou můžeme sdílet s lidmi kolem nás. Amen.